

Adviesraad Internationale Vraagstukken
t.a.v. Voorzitter AIV
Prof. A.G. (Bert) Koenders
Postbus 20061
2500 EB Den Haag

Rijnstraat 8
2515 XP Den Haag
Postbus 20061
2500 EB Den Haag
Nederland
www.rijksoverheid.nl

Contactpersoon
Pellegrom - DMM
T 06-21145232

Onze Referentie
Min-Buza.2023.15347-10

Datum 14 juli 2023

Betreft Adviesaanvraag (briefadvies) aan AIV: Betrokkenheid bij de
Duurzame Ontwikkelingsdoelen (SDG's)

Geachte heer Koenders,

Graag leggen wij de volgende adviesaanvraag aan u voor.

Het kabinet is voornemens om verder te investeren in de bekendheid van de SDG's.¹ Als coördinerend bewindspersoon voor de SDG's vraagt de Minister voor BHOS de AIV om in kaart te brengen wat handelingsopties vanuit de Rijksoverheid zijn voor het vergroten van de bekendheid en betrokkenheid bij de SDG's onder het Nederlandse publiek en bedrijfsleven en hoe zij geactiveerd kunnen worden hier (meer) aan bij te dragen.

Achtergrond

Met nog zeven jaar te gaan, bevinden we ons dit jaar op de helft van de looptijd van de SDG's (2015-2030). Wil Nederland de doelen in eigen land en internationaal realiseren, dan komt het er op aan om alle inspanningen op coherente wijze te bundelen en een zo breed mogelijke groep aan maatschappelijke actoren daarbij te betrekken.

De Minister voor BHOS is verantwoordelijk voor de SDG-inzet via handel en ontwikkelingssamenwerking en is tegelijkertijd coördinerend bewindspersoon voor de nationale inzet die via verschillende ministeries verloopt. Dit betekent dat zij de SDG's niet alleen in haar eigen BHOS beleid meeneemt, maar ook haar collega-bewindspersonen stimuleert om zoveel mogelijk in lijn met deze doelen te werken. Het gedrag van burgers en bedrijven in Nederland heeft invloed op het kunnen bereiken van de SDG's in de eigen leefomgeving (hier en nu) maar ook op de mogelijkheden van toekomstige generaties (later), en op mensen elders in de wereld, met name in ontwikkelingslanden (ook wel afwenteleffecten genoemd).

¹ BHOS nota Bij de 6 werkwijzen voor impact staat onder 3 "Investeren in een mondiaal ontwikkelingssysteem" het volgende: *In ons land is er breed draagvlak voor het behalen van de SDG's, o.m. bij bedrijven, maatschappelijke organisaties en gemeenten. Deze instellingen vinden elkaar in de platformorganisatie SDG Nederland. De komende jaren zal het kabinet verder investeren in de bekendheid van de SDG's in eigen land.*

Het nastreven van de SDG's in Nederland en via het BHOS-beleid ligt dan ook nauw in elkaars verlengde.

De kern van de SDG-agenda is het streven naar een duurzame, toekomstbestendige ontwikkeling van het menselijk welzijn, waarbij mens, maatschappij, planeet en economie met elkaar in balans zijn. Juist in Nederland zelf ligt een sterk handelingsperspectief om eerlijke transities binnenlands en mondiaal aan te jagen. Dit sluit nauw aan bij de toenemende belangstelling in Nederland voor het concept 'brede welvaart' zoals gedefinieerd door het CBS, dat de drie dimensies in kaart brengt: welzijn in het hier & nu in balans met welzijn later en elders. Het systeemdenken van de SDG-agenda sluit ook sterk aan bij de grote maatschappelijke opgaven waar het kabinet prioriteit aan geeft. Ook de inzet van het kabinet op burgerschap raakt aan de SDG's: niet alleen vormt participatie en bekendheid met duurzaamheidsthema's een onderdeel van de SDG-agenda, ook is betrokkenheid van burgers bij de onderwerpen waar de SDG's over gaan een concrete vorm van burgerschap. Betrokkenheid bij de SDG's van burgers en bedrijven is dan ook van belang voor het welslagen van inclusieve transitie in binnen- en buitenland.

Datum
juli 2023
Onze referentie
Min-Buza.2023.15347-10

Tegelijkertijd wordt het in de praktijk als lastig ervaren om deze overkoepelende boodschap in de maatschappij te brengen. Het belang van coherentie in beleid wordt erkend, maar in ontwikkeling van beleid, de uitvoering en communicatie erover is samenhang een uitdaging. Hierdoor komt het centrale principe van de SDG-agenda (doelen zijn ondeelbaar en onderling gelinkt) in het geding. Om de grote beleidsuitdagingen effectief aan te pakken en coherente beleidsinzet te bevorderen is bekendheid van de samenhangende SDG-agenda binnen de (lokale) overheid, het bedrijfsleven (m.n. mkb), maatschappelijke organisaties en kennisinstellingen een randvoorwaarde.

Goed nieuws is een zichtbare toename van betrokkenheid bij de SDG's onder een grote, diverse groep van actoren die zich hebben verenigd via platformorganisatie SDG Nederland. Dit resulteert in een groeiend scala aan initiatieven en samenwerkingsverbanden die van een samenhangende aanpak uitgaan. Tegelijkertijd betreft dit vooral professionele organisaties en vanuit het bedrijfsleven vooral grotere bedrijven of impact-gedreven ondernemingen. Burgers en mkb bedrijfsleven worden minder bereikt, maar vormen wel de brede basis waar steun van nodig is.

Grotere betrokkenheid bij de Nederlandse bevolking en het mkb bedrijfsleven is dan ook van belang, enerzijds voor het nodige draagvlak voor transitiebeleid en beleidscoherentie, anderzijds voor de actieve inzet van burgers en bedrijven ten behoeve van die transitie. Meer bekendheid met de SDG's helpt ook om het begrip voor het belang van internationale samenwerking en verantwoorde handelsketens onder Nederlandse actoren te versterken.

Gevraagd advies

De verschillende ministeries hebben elk een eigen verantwoordelijkheid voor draagvlak en communicatie voor hun beleid, maar het ontbreekt aan een gezamenlijke aanpak. De kernvraag is hoe BHOS met andere departementen samen burgers en bedrijfsleven beter kan informeren over en betrekken bij de grote opgaven van Nederland en dat verbinden met onze mondiale verantwoordelijkheid. Wat is het handelingsperspectief hiertoe van de Rijksoverheid en met welke andere partijen zou hierbij moeten worden samengewerkt? De betrokken ministeries hebben aangegeven hierover met de AIV van gedachten willen te wisselen.

Doel is om in kaart te brengen hoe de Rijksoverheid, maatschappelijke partijen (van burgers tot het mkb bedrijfsleven) kan informeren en activeren om concreet

bij te dragen aan de SDG's, in Nederland en wereldwijd. Daarbij verzoeken wij u expliciet rekening te houden met de huidige financiële beperkingen bij artikel 17 van de Rijksbegroting (zoals vastgesteld in de voorjaarsnota 2023).

Te beantwoorden vragen

- Hoe kan het belang van de SDG's op een aansprekende verbonden worden met actuele thema's als brede welvaart, transities en (mondiaal) burgerschap?
- Welke elementen dient een aansprekend narratief gericht op een breed Nederlands publiek voor de SDG's te bevatten?
- Bij welke actoren en bevolkingsgroepen is meer bekendheid met de SDG's prioritair en waarom?
- Hoe kan de Rijksoverheid in gezamenlijkheid de juiste actoren bereiken en activeren t.b.v. het bijdragen aan de SDG's? Welke andere actoren hebben daarbij een rol te spelen en welke?
- Is het logisch dat een ander ministerie verantwoordelijk wordt voor de SDG-coördinatie, en welk ministerie/minister zou dat zijn?
- Op welke bestaande initiatieven kan voortgebouwd worden en met welke actoren dient samengewerkt te worden?
- Welke lessen kunnen geleerd worden van hoe in andere landen de bekendheid van de SDG's vergroot wordt?
- Hoe om te gaan met verspreiding van desinformatie over SDG's/Agenda 2030?

Datum
juli 2023

Onze referentie
Min-Buza.2023.15347-10

Hoogachtend,

Liesje Schreinemacher
Minister voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking